

Ärende ANM 2016/358 **handling** 9
Handläggare Maria Stensson

Restaurangen

Tillsyn avseende förbudet mot bristande tillgänglighet

Diskrimineringsombudsmannen (DO) har granskat huruvida Restaurangen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att möjliggöra för A.A. och andra kunder som använder rullstol att besöka restaurangen.

DO:s beslut

DO bedömer att de anpassningsåtgärder som Restaurangen har redogjort för uppfyller kraven på skäliga åtgärder för tillgänglighet i diskrimineringslagen i den aktuella situationen. Utredningen har emellertid inte kunnat klarlägga vad som inträffade vid A.A.s besök den 24 februari 2016 och huruvida diskrimineringslagen efterlevdes vid det aktuella tillfället. DO avslutar ärendet.

Bakgrund till DO:s beslut att inleda tillsyn

DO har tagit emot en anmälan från A.A. Den 24 februari skulle han besöka Restaurangen men på grund av höga trappsteg vid entrén kunde han inte ta sig in med sin rullstol. Anmälaren menar att han därigenom har blivit diskriminerad. DO har mot bakgrund av uppgifterna i anmälan inlett tillsyn av Restaurangen.

Utredningen i ärendet

DO har begärt ett yttrande från Restaurangen som i huvudsak uppgett följande. Företaget har gjort vad de kan för att vara tillgängliga. De har inte möjlighet att göra åverkan på fasaden och bygga exempelvis en fast rullstolsramp på grund av att de hyr fastigheten av [företagsnamn] och eftersom fasaden inte får ändras. De har därför köpt en teleskopisk portabel ramp som kan förflyttas och användas både ute och inne vid nivåskillnader. Det finns även en sidoingång helt utan nivåskillnad. I stort sett alla gäster förbogar bord och uppger då att de kommer med rullstol. De har kontaktat [företagsnamn] och berättat om anmälan för att tillsammans kunna komma på ett sätt för tydliggöra tillgängligheten. Restaurangen vet inte hur A.A. gått tillväga när han skulle komma till restaurangen. Det finns alltid personal i omlopp som kan uppmärksamma en rullstolsbunden gäst.

Rättslig reglering på området

Diskrimineringslagen (2008:567), DL, förbjuder diskriminering vid tillhandahållande av varor och tjänster (2 kapitlet 12 § DL).

Bristande tillgänglighet är en form av diskriminering. Med bristande tillgänglighet menas att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att skäliga åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Skäligheten ska bedömas utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning och med hänsyn till de ekonomiska och praktiska förutsättningarna, varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilda samt andra omständigheter av betydelse (1 kapitlet 4 § DL).

DO:s bedömning

I förarbetena till bestämmelsen om bristande tillgänglighet i DL (proposition 2013/14:198 sidan 68) anges bland annat följande. En given förutsättning för att en viss åtgärd ska kunna krävas är att det finns praktiska möjligheter att genomföra den. Med andra ord bör det inte kunna krävas en åtgärd som överhuvudtaget inte går att genomföra, antingen rent faktiskt eller därför att det finns rättsliga hinder för den verksamhetsansvarige att vidta åtgärden. Så kan vara fallet när en näringsidkare som bedriver verksamhet i en hyrd lokal inte får tillåtelse av fastighetsägaren att vidta en viss åtgärd i den fysiska miljön som kräver fastighetsägarens samtycke.

Restaurangen har uppgett att de inte har praktiska möjligheter att bygga en permanent ramp till sin huvudentré då de hyr lokalen och fasaden inte får ändras. DO ser inte skäl att ifrågasätta dessa uppgifter. Frågan är då vilka åtgärder för tillgänglighet som kan krävas av Restaurangen och huruvida dessa har vidtagits.

I förarbetena (proposition 2013/14:198 sidan 62 och 65 framåt) anges följande. Diskrimineringsförbudet tar sikte på situationer som är jämförbara – inte likadana – vilket innebär att fokus bör ligga på att en person med en funktionsnedsättning ska kunna få del av den aktuella verksamheten i sig, inte att det måste ske på exakt det sätt som är möjligt för andra. Av kriteriet att situationen ska vara jämförbar följer dock att skillnaderna inte bör få vara större än vad som är sakligt påkallat. De åtgärder för tillgänglighet som avses i diskrimineringsförbudet bör i huvudsak handla om stöd eller personlig service, information och kommunikation samt vissa åtgärder i fråga om den fysiska miljön. Som exempel på åtgärder i den fysiska miljön anges viss flyttning av varor i en butik för att öka framkomligheten, utjämning av mindre nivåskillnader, borttagande av trösklar, montering av kontrastmarkeringar vid nivåskillnader och flyttning av starkt doftande produkter.

Restaurangen har uppgett att de har en portabel ramp som möjliggör för gäster med rullstol att ta sig in på restaurangen samt att det finns en sidoentré till

lokalen utan nivåskillnad. De har också uppgett att personalen är behjälplig då någon kund som använder rullstol ska besöka restaurangen.

Under förutsättning att de kunder som använder rullstol får den anpassning och den service som krävs för att de ska kunna besöka restaurangen på det sätt som Restaurangen har redogjort för bedömer DO att några ytterligare krav på anpassningsåtgärder inte kan ställas utifrån DL i den aktuella situationen.

Utredningen har inte kunnat klarlägga exakt vad som inträffat vid A.A.s besök på restaurangen den 24 februari 2016. DO kan därför inte bedöma om Restaurangen har vidtagit skäliga åtgärder för tillgänglighet i förhållande till honom eller om han har blivit diskriminerad. DO avslutar härmed ärendet.

Beslut i detta ärende har fattats av Rickard Appelberg efter förslag från Maria Stensson.

Detta beslut går inte att överklaga. De bedömningar som DO gör i beslut är inte juridiskt bindande och beslutet påverkar inte enskildas möjligheter att själva väcka talan om diskrimineringsersättning i tingsrätt.

Rickard Appelberg
Enhetschef, rättsenhet samhällsliv och utbildningsväsende